

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

100
R3117J89

ÎNTRU SLAVA SFINTEI ȘI CELEI DE O FIINȚĂ ȘI
DE VIAȚĂ FĂCĂTOAREI ȘI NEDESPĂRȚITEI TREIMI

PSALTIREA
PROROCULUI ȘI ÎMPĂRĂTUULUI DAVID

PUBLICATĂ CU APROBAREA SFÂNTULUI SINOD
ȘI CU BINECUVÂNTAREA
PREFERICITULUI PĂRINTE

DANIEL
PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC
ȘI DE MISIUNE ORTODOXĂ

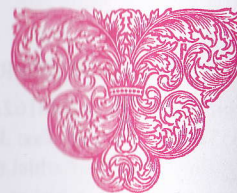
București - 2017

CUPRINSUL

Cuvânt înainte la Psalmi	5
Rânduiala citirii Psaltirii	11
Catisma întâi - Psalmii 1-8	23
Catisma a doua - Psalmii 9-16	40
Catisma a treia - Psalmii 17-23	57
Catisma a patra - Psalmii 24-31	80
Catisma a cincea - Psalmii 32-36	102
Catisma a șasea - Psalmii 37-45	121
Catisma a șaptea - Psalmii 46-54	145
Catisma a opta - Psalmii 55-63	167
Catisma a noua - Psalmii 64-69	186
Catisma a zecea - Psalmii 70-76	206
Catisma a unsprezecea - Psalmii 77-84	230
Catisma a douăsprezecea - Psalmii 85-90	255

Catisma a treisprezecea - Psalmii 91-100	275
Catisma a patrusprezecea - Psalmii 101-104	293
Catisma a cincisprezecea - Psalmii 105-108	312
Catisma a șaisprezecea - Psalmii 109-117	332
Catisma a șaptesprezecea - Psalmul 118	348
Catisma a optsprezecea - Psalmii 119-133	373
Catisma a nouăsprezecea - Psalmii 134-142	391
Catisma a douăzecea - Psalmii 143-150	412

Redactor coordonator: Arhim. Chiril Lovin

Tehnoredactor: Violeta Negrea

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Psaltirea prorocului și împăratului David / carte tipărită
cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Daniel Patriarhul
Bisericii Ortodoxe Române. - București : Editura Institutului
Biblic și de Misiune Ortodoxă, 2017
ISBN 978-973-616-518-4

2

Toate drepturile rezervate

EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC
ȘI DE MISIUNE ORTODOXĂ
ISBN 978-973-616-518-4

DIN CUVÂNTUL ÎNAINTE LA PSALMI AL SFÂNTULUI VASILE CEL MARE

Toată Scriptura este insuflată de Dumnezeu și folositoare¹ și a fost scrisă de Duhul Sfânt pentru toți oamenii, ca fiecare să ia din ea ca dintr-un spital obștesc al sufletelor, tămăduirea pentru propria boală. Că spune Scriptura: *Tămăduirea va pune capăt marilor păcate*². Desigur, Profeții ne învață unele lucruri, Cărțile istorice și Legea altele, iar *Proverbele* alte lucruri. *Cartea Psalmilor* însă a cuprins în sine ceea ce este folositor din toate: profetește cele vi-

¹ 2 Tim. 3, 16.

² Eccl. 10, 4.

itoare, ne aduce aminte de faptele istorice, dă legi pentru viață, ne învață cele care trebuie făcute. Astfel încât, ca să spun pe scurt, *Cartea Psalmilor* este o vistierie obștească de învățături bune, descoperind fiecăruia, după sârguința lui, ceea ce i se potrivește. Căci tămăduiește rănilor vechi ale sufletelor și aduce grabnică însănătoșire celui de curând rănit; îngrijește pe cel ce a fost lovit de boală și păstrează sănătos pe cel care nu este atins de ea; într-un cuvânt, îndepartează cu totul, pe cât e cu putință, patimile care iau în stăpânire în felurite chipuri viața oamenilor, și face aceasta cu potrivită călăuzire și cu dulceață, sădind în suflet gând plin de înțelepciune.

Căci Duhul Cel Sfânt a văzut că neamul omenesc este greu de călăuzit spre virtute și că noi, din pricina înclinării către plăcere, disprețuim cu totul viețuirea cea dreaptă. Prin urmare, ce a făcut? A unit dogmele cu desfătarea cân-

tării, ca, odată cu dulceața și blândețea melodiei, să primim pe nesimțite și folosul cuvintelor de învățătură. Face la fel ca medicul cei înțelepți: aceștia, adeseori, ung de jur împrejur cu miere paharul din care dau leacuri mai amare bolnavilor fără poftă de mâncare. Așadar, aceste melodii armonioase ale psalmilor s-au alcătuit pentru aceia care sunt copii ca vârstă sau pentru cei care sunt cu totul tineri ca purtare, pentru ca să li se pară că intonează melodii, dar de fapt să-și instruiască sufletele. Căci n-a plecat de la biserică cineva din cei mulți și trândavi păstrând cu ușurință în minte vreo poruncă apostolică sau profetică, însă aceștia cântă acasă și mai fredonează și prin piață cuvintele psalmilor. Iar dacă unul dintre cei care s-au salvărit cumplit din pricina mâniei începe să murmure psalmul, atunci, datorită melodiei, pleacă de îndată [din biserică] cu sălbăcia sufletului potolită.

Psalmul este liniște a sufletelor, mesager al păcii; potolește tulburarea și vâlvătaia gândurilor, înmoaie mânia sufletului și îl înfrânează pe cel desfrânat. Psalmul leagă prietenii, îi unește pe cei dezbinați, îi împacă pe cei învrăjbiți. Prin urmare, cine se mai poate socoti vrăjmaș al celui împreună cu care a înălțat același glas către Dumnezeu? Cântatul psalmilor aduce, așadar, cel mai mare bun: dragostea. Cântatul împreună este ca o cunună care conduce la unire, armonizând poporul în simfonia unui singur cor. Psalmul îi pune pe fugă pe demoni și îi aduce pe îngeri într-ajutor; este armă pentru frica de noapte, odihnă pentru ostenele zilei; este ocrotire a pruncilor, podoabă celor în floarea vârstei, mângâiere bătrânilor, giuvaer foarte potrivit femeilor. Populează pustiiurile, liniștește piețele; este abecedar pentru începători, propășire pentru cei ce înaintează, statornicie pentru cei desăvârșiți. Este glas al Bisericii. El dă strălucire sărbătorilor. Zămislește întristarea cea după Dumnezeu, pentru

că psalmul scoate lacrimi și din inima împietrită; psalmul este lucrarea îngerilor, viețuire cerească, parfum duhovnicesc. Ce descoperire înțeleaptă a Învățătorului, Care a rânduit în chip iscusit ca odată cu cântarea să învățăm și cele ce ne folosesc! De aceea se și întipăresc mai bine în suflete învățăturile. Căci învățătura dată cu sila nu dăinuie de obicei, însă învățătura primită cu plăcere și cu bucurie se întipărește mai trainic în sufletele noastre. Ce nu ai putea învăța din psalmi? Oare nu măreția curajului? Nu exactitatea dreptății? Nu distincția cumpătării? Nu desăvârșirea înțelepciunii? Nu chipul pocăinței? Nu măsura răbdării? Oare ce ai putea spune despre cele bune? Aici există învățătura desăvârșită despre Dumnezeu, prorocia despre venirea în trup a lui Hristos, amenințarea cu Judecata, nădejdea învierii, frica de pedeapsă, făgăduințele slavei, descoperirile tainelor; toate au fost depozitate, ca într-o mare și obștească vistierie, în *Cartea Psalmilor*, pe care profetul a armonizat-o

cu instrumentul muzical numit „psaltire”, deși existau multe instrumente muzicale. După părerea mea, profetul, inspirat de Duhul, a arătat în psaltire harul care răsună de sus, deoarece, dintre toate instrumentele muzicale, numai psaltirea își are cauza sunetelor în părțile de sus. Căci la chitară și la liră arama răsună de sub plectru, în vreme ce psaltirea are locul de origine al ritmurilor armonioase în partea de sus, pentru ca și noi să căutăm a cugeta la cele de sus și să nu ne pogorâm la patimile trupului din pricina dulceții melodiei. Socotesc însă că vorba profetului ne-a arătat, în chip adânc și înțelept, prin alcătuirea acestui instrument muzical, și aceea că oamenii care au sufletele bine constituite și armonioase au acces ușor la cele de sus. Să vedem acum și începutul psalmilor.

RÂNDUIALA CITIRII PSALTIRII LA SFINTELE SLUJBE DE PESTE AN

1. DE LA DUMINICA TOMEI PÂNĂ LA 21 SEPTEMBRIE

(odovania Praznicului Înălțării Sfintei
Cruci)

În Sâmbăta Săptămânii Luminate la vechernie, catisma 1.

Duminică dimineața la utrenie: catismele 2, 3 și polieleul în locul catismei 17, pentru că e sărbătoare împărătească. În toate celelalte duminici se citește catisma 17, dar dacă în vreuna din aceste duminici cade vreo sărbătoare împărătească, sau sărbătoarea vreunui sfânt cu polieleu, atunci în locul catismei a 17-a se cântă polieleul și Mărimurile sărbătorii aceleia.

Duminică la vechernie peste tot anul nu se citește catismă, decât numai când se întâm-

plă să fie luni sărbătoare împărătească, sau sfânt cu polieleu; atunci se pune duminică la vecernie catisma 1, starea întâia, cântându-se «Fericit bărbatul...».

Luni la utrenie se citesc: catismele 4 și 5, iar la vecernie, a 6-a. **Marți la utrenie:** catismele 7 și 8, iar la vecernie, a 9-a. **Miercuri la utrenie:** catismele 10 și 11, iar la vecernie, a 12-a. **Joi la utrenie:** catismele 13 și 14, iar la vecernie, a 15-a. **Vineri la utrenie:** catismele 19 și 20, iar la vecernie, a 18-a. **Sâmbătă la utrenie:** catismele 16 și 17.

2. DE LA 22 SEPTEMBRIE PÂNĂ LA 20 DECEMBRIE

(începutul preserbării Nașterii Domnului)

În toate duminicile la utrenie, în locul catimei a 17-a, se cântă polieleul, iar peste săptămână **luni, marți, miercuri și joi la utrenie**, se citesc câte trei catisme, iar la vecernie în toate zilele de peste săptămână (luni-vineri inclusiv) se pune catisma 18. De se va întâmpla vreo zi de sărbătoare împărătească sau sfânt cu polieleu; sau și numai cu doxologie, atunci la utrenie se citesc două catisme și a treia la vecernie. Și se urmează așa:

Sâmbătă la vecernie, catisma 1. **Duminică la utrenie**, catismele 2, 3 și polieleu. **Luni la utrenie**, catismele 4, 5 și 6. **Marți la utrenie**, catismele 7, 8 și 9. **Miercuri**, catismele 10, 11 și 12. **Joi** catismele 13, 14 și 15. **Vineri**, catismele 19 și 20, iar **sâmbătă**, catismele 16 și 17.

3. DE LA 21 DECEMBRIE PÂNĂ LA 14 IANUARIE INCLUSIV (odovania Praznicului Botezului Domnului)

Catisme se citesc ca în intervalul de la Duminica Tomei până la 21 septembrie (vezi mai sus).

4. DE LA 15 IANUARIE PÂNĂ ÎN SÂMBĂTA DINAINTEA DUMINICII FIULUI RISIPITOR

Catisme se citesc ca în răstimpul dintre 22 septembrie - 20 decembrie. În duminicile din acest răstimp se citesc la utrenie, catismele 2 și 3, iar în loc de catisma 17 se cântă polieleul «Robii Domnului...».

5. ÎN CELE DOUĂ SĂPTĂMÂNI DINTRE DUMINICA FIULUI RISIPITOR ȘI DUMINICA LĂSATULUI SEC DE BRÂNZĂ

Catisme se citesc iarăși ca în răstimpul dintre Duminica Tomei și 21 septembrie, cu

deosebirea că în cele trei duminici din această perioadă (Duminica Fiului risipitor, Duminica Înfricoșătoarei Judecăți și Duminica Izgonirii lui Adam din Rai), după Catismele 2 și 3 și polieleul obișnuit (Robii Domnului...) se adaugă și polieleul «La râul Babilonului...» după care urmează «Binecuvântările Învierii» (Soborul îngeresc...) ectenie mică, ipacoi al glasului de rând, antifoanele și celelalte.

6. ÎN SĂPTĂMÂNILE: 1, 2, 3, 4 ȘI 6 ALE POSTULUI MARE

Sâmbătă seara la vecernie: catisma 1, iar duminică dimineața, catismele 2, 3 și 17.

Luni la utrenie: catismele 4, 5 și 6. La Ceasul întâi nu se pune catismă. La Ceasul al treilea, catisma 7. La ceasul al șaselea catisma 8. La Ceasul al nouălea, catisma 9. La vecernie, catisma 18.

Marți la utrenie: catismele 10, 11 și 12. La Ceasul întâi, catisma 13. La Ceasul al treilea, catisma 14. La Ceasul al șaselea, catisma 15. La Ceasul al nouălea, catisma 16. La vecernie, catisma 18.

Miercuri la utrenie: catismele 19, 20 și 1. La Ceasul întâi, catisma 2. La Ceasul al

treilea, catisma 3. La Ceasul al șaselea, catisma 4. La Ceasul al nouălea, catisma 5. La vecernie catisma 18.

Joi la utrenie: catismele 6, 7 și 8. La Ceasul întâi, catisma 9. La Ceasul al treilea, catisma 10. La Ceasul al șaselea, catisma 11. La Ceasul al nouălea, catisma 12. La vecernie, catisma 18.

Vineri la utrenie: catismele 13, 14 și 15. La Ceasul întâi, catismă nu se pune. La Ceasul al treilea, catisma 19. La Ceasul al șaselea, catisma 20. La Ceasul al nouălea, catismă nu se pune. La vecernie, catisma 18.

Sâmbătă la utrenie: catismele 16 și 17.

7. ÎN SĂPTĂMÂNA A 5-a A SFÂNTULUI ȘI MARELUI POST

Sâmbătă seara: catisma 1. **Duminică dimineața:** catismele 2, 3 și 17.

Luni la utrenie: catismele 4, 5 și 6. La Ceasul întâi, nu se pune catismă. La Ceasul al treilea, catisma 7. La Ceasul al șaselea, catisma 8. La Ceasul al nouălea, catisma 9. La vecernie, catisma 10.

Marți la utrenie: catismele 11, 12 și 13. La Ceasul întâi, catisma 14. La Ceasul al treilea,